

Avançant amb el foment lector a les zones rurals del nord de Cambodja

RESUM

Aquest article descriu una iniciativa per fomentar la lectura en escoles rurals del nord de Cambodja, a la província de Battambang. Es destaca la importància de les biblioteques escolars en els països en desenvolupament, tot i els desafiaments com la manca de finançament i personal qualificat. El context socio-polític de Cambodja, marcat per la inestabilitat i les seqüeles de la guerra, ha influït de manera important en l'educació. La pandèmia de COVID-19 va agreujar les desigualtats educatives, especialment en zones rurals. El Projecte Obrum, de l'ONG Karuna Battambang, ha tingut èxit en millorar l'accés a la lectura mitjançant l'establiment de biblioteques a les escoles, la formació de mestres i l'organització d'activitats per incentivar la lectura. Tot i els avenços, els reptes continuen, especialment en infraestructures i recursos.

ABSTRACT

This article describes an initiative to promote reading in rural schools in northern Cambodia, Battambang Province. The importance of school libraries in developing countries is highlighted, despite challenges such as lack of funding and qualified staff. Cambodia's socio-political context, marked by instability and the aftermath of war, has had an important influence on education. The COVID-19 pandemic exacerbated educational inequalities, especially in rural areas. The Obrum Project, from the NGO Karuna Battambang, has been successful in improving access to reading by establishing libraries in schools, training teachers and organizing activities to encourage reading. Despite the progress, challenges persist, especially in infrastructures and resources.

RESUMEN

Este artículo describe una iniciativa para fomentar la lectura en escuelas rurales del norte de Camboya, en la provincia de Battambang. Se destaca la importancia de las bibliotecas escolares en los países en desarrollo, a pesar de los desafíos como la falta de recursos

económicos y personal cualificado. El contexto sociopolítico de Camboya, marcado por la inestabilidad y las secuelas de la guerra, ha influido de forma importante en la educación. La pandemia de COVID-19 agravó las desigualdades educativas, especialmente en zonas rurales. El Proyecto Obrum, de la ONG Karuna Battambang, ha podido mejorar el acceso a la lectura mediante el establecimiento de bibliotecas en las escuelas, la formación de maestros y la organización de actividades para incentivar la lectura. Pese a los avances, los retos continúan, especialmente en infraestructuras y recursos.

PARAULES CLAU *(en català, castellà, anglès; no hashtags, sense #)*

Foment de la lectura, Biblioteca escolar, Cooperació internacional, Educació, Cambodja, Formació del personal, Personal bibliotecari

Reading promotion, School library, International cooperation, Education, Cambodia, Staff training, Library staff

Fomento de la lectura, Biblioteca escolar, Cooperación internacional, Educación, Camboya, Formación del personal, Personal bibliotecario

AUTORS/ES

Rouet Wen (Coordinador Equip Karuna Obrum Battambang), Viriyeak Kosal (Equip coordinador Foment Lectura), Mariona Chavarria Domingo (bibliotecària i col·laboradora de Karuna Obrum Battambang)

Introducció

Aquest article presenta una experiència de foment de la lectura en escoles rurals del nord de Cambodja, a la província de Battambang.

Per situar millor el context, primer presentarem una breu reflexió sobre la biblioteca escolar en aquests contextos. Després passarem a situar el context històric i socio-polític del país on es du a terme la pràctica.

En tercer lloc passem a descriure l'entitat i el propi projecte de foment de la lectura, que és la pràctica a la qual ens referim.

1. La biblioteca escolar i el foment de la lectura en els països en vies de desenvolupament

Tal com llegim a l'inici de les Directrius de les biblioteques escolars, aquestes "biblioteques de tot el món, en les seves diverses formes, comparteixen un propòsit comú: la millora de 'l'ensenyament i l'aprenentatge per a tothom'."¹ La biblioteca escolar no és un lloc, no és només una col·lecció de llibres. El seu recurs més important és el personal bibliotecari qualificat que en col·laboració amb els mestres fa possible que els alumnes rendixin millor en general.

L'existència de personal qualificat facilita la possibilitat de treballar amb les famílies i la comunitat en general, i això augmenta el rendiment dels alumnes,² que tenen més probabilitats de desenvolupar millors habilitats de lectoescriptura i d'aprenentatge en general, eines útils al llarg de la seva formació i treball.³

Al final del seu treball sobre les biblioteques escolars en països en vies de desenvolupament Shone⁴ llista diversos elements sobre la biblioteca escolar en aquests països, que sobresurten: en general hi ha absència de polítiques de biblioteques que orientin el sistema a nivell de país, cosa que fa difícil tenir programes de biblioteques escolars efectius; també hi ha un finançament deficient que condueix a recursos inadequats i personal no format; igualment, la manca de TIC a les biblioteques escolars (i

¹ *Directrius IFLA per a la biblioteca escolar* (2a edició revisada). Barcelona: COBDC, 2018. https://cobdc.org/wp-content/uploads/directrius_ifla_biblio_escolar_web.pdf [Consulta: 20/08/2024]

² Phillips, Georgia. "A School Library Service declaration." A: *The Hub, Australia, national campaign to promote quality school libraries in Australia*. 2011. <http://www.gopetition.com/petitions/school-library-service-declaration.html> [Consulta: 20/08/2024]

³ "Why Do School Libraries Matter?" A: School Libraries Association. <https://tuit.cat/8l4B0> [Consulta: 20/08/2024] <https://www.sla.org.uk/>

⁴ Shonhe, Liah, "A Consolidation of Challenges Faced by School Libraries in Developing Countries" *Library Philosophy and Practice*. 2467.(2019). p. 6-7. <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/2467> [Consulta: 20/08/2024]

en general) que es tradueix en un subministrament de recursos d'informació obsolets; en alguns casos, les escoles ni tan sols disposen de biblioteca escolar o espais de lectura, TIC, etc.; manca d'un bon màrqueting sobre el seu rol i importància per al suport a l'aprenentatge.

Tots això impacta directament en el rendiment escolar dels alumnes, i això s'afegeix a la ja limitada situació de l'educació en aquests països.

2. Context socio-polític

2.1. Història Recent de Cambodja (1953-2024)

Cambodja va obtenir la seva independència de França el 1953, però els anys següents van estar marcats per la inestabilitat política i violència. Després d'un cop d'estat el 1970, el país va caure en una guerra civil entre el govern i els Khmers Rojos, que van prendre el control el 1975 sota el lideratge de Pol Pot, que va establir un règim brutal causant la mort de milions de persones. La invasió de Vietnam el 1979 va derrocar els Khmers Rojos, però Cambodja va continuar patint conflictes interns fins a la signatura dels Acords de Pau de París el 1991, que van portar a la restauració de la monarquia constitucional el 1993.

Hun Sen, i el seu fill Hun Manet des de 2023, i el Partit del Poble Cambodjà (CPP) mantenen un control ferm sobre la política del país. La manca de llibertats democràtiques persisteix, i Cambodja s'enfronta al desafiament de trobar un equilibri entre el desenvolupament econòmic i la millora dels drets humans.

Després d'anys de conflicte, el país encara lluita amb les seqüeles, com la presència de mines antipersona que continuen provocant víctimes. Malgrat el creixement econòmic dels darrers anys, continuen els problemes com el de la corrupció i la manca de respecte dels drets humans, i les tensions polítiques internes que continuen afectant Cambodja. En el context de la pandèmia de la COVID-19, el govern va implementar mesures estrictes per controlar la situació, incloent campanyes de vacunació amb vacunes xineses.

La pandèmia de la COVID-19 va afectar greument sectors com el turisme i el tèxtil, però l'economia va començar a recuperar-se el 2023 amb la relaxació de les restriccions.

2.2. La influència del context socio-polític en l'educació

El context socio-polític ha influenciat fortament l'educació a Cambodja entre 2000 i 2024, amb canvis que reflecteixen els esdeveniments polítics, econòmics i socials del país. Després de dècades de conflicte, el govern de Hun Sen va centrar els seus esforços en la reconstrucció del país, prioritzant la millora de les infraestructures educatives i augmentant l'accés a l'educació, especialment a les zones rurals.

Es van construir i rehabilitar moltes escoles, i es va donar prioritat a la formació de mestres per assegurar una educació de qualitat, tot i que la manca de remuneració adequada afecta la seva motivació i, consegüentment, la qualitat de l'ensenyament. L'estabilitat política a partir del 2010 va impulsar un creixement econòmic que va permetre més inversions en infraestructures educatives. Amb tot, les desigualtats entre les zones urbanes i rurals continuen sent una barrera.

1. Aula en una escola rural. Província de Battambang (2023). Fotografia MCD

La col·laboració amb organitzacions internacionals i països donants ha estat clau per finançar programes educatius i millorar l'educació superior, amb la creació de més universitats i programes de

formació tècnica. Però la pandèmia de la COVID-19 va afectar de rel el sistema educatiu, tancant temporalment tots els centres i posant en relleu les mancances en infraestructures digitals.

Malgrat els avenços, la manca de serveis bàsics i de suport adequat al professorat segueix afectant l'educació dels infants, i especialment els infants amb discapacitat i els de grups vulnerables, com ara els infants de les zones rurals i/o de les minories ètniques. La inclusió educativa continua sent un repte, amb riscos elevats de baixa assistència i abandonament escolar.

2.3. Els efectes de la COVID 19 i el tancament de les escoles

La pandèmia va tenir un fort impacte en l'educació a Cambodja, tot i que es podria parlar d'una petita transició cap als recursos digitals, amb més escoles i famílies utilitzant llibres electrònics i aplicacions educatives.⁵ Aquesta adaptació, tot i necessària, no va evitar la pèrdua d'aprenentatge, com demostren les avaluacions del *Ministry of Education, Youth, and Sport* (MoEYS) de Cambodja, que revelen un augment significatiu en el percentatge d'estudiants sense competències bàsiques en llengua khmer i matemàtiques durant la pandèmia.

Les escoles van estar tancades durant 250 dies en 2020 i 2021, afectant gairebé dos terços del curs escolar. Tots els alumnes van patir una pèrdua d'aprenentatge, amb els nois mostrant un rendiment pitjor (55% sense domini bàsic de khmer) en comparació amb les noies (34%).

Aquest estudi es va realitzar el 2021 amb el suport d'organitzacions com UNICEF i la UE. Va evidenciar també que les escoles urbanes, tot i tenir millors resultats, van experimentar pèrdues més greus en comparació amb les rurals, especialment en matemàtiques, on els resultats van ser força més baixos que en llengua khmer.⁶

Tot i els esforços per posar en pràctica programes d'educació en línia, molts alumnes van tenir dificultats per accedir-hi a causa de la falta de dispositius i/o connexió a internet. Amb la reobertura de les escoles, el focus s'ha centrat en recuperar el temps perdut i adaptar-se a noves mesures de seguretat sanitària, alhora que el govern continua amb reformes per millorar les habilitats tecnològiques.

⁵ Chhy Sothy. "The impact of the COVID-19 pandemic on education in Cambodia." *British Journal of Education*. Vol.9, núm. 1, p.13-19, 2020. <https://www.eajournals.org/wp-content/uploads/The-Impact-of-the-COVID-19-Pandemic-on-Education-in-Cambodia.pdf>. [Consulta: 20/08/2024]

⁶ "New research confirms Cambodian children experienced extensive "learning loss" during COVID-19, requiring increased investment in education" (5 abril 2022) <https://www.unicef.org/cambodia/press-releases/new-research-confirms-cambodian-children-experienced-extensive-learning-loss-during> [Consulta: 01/08/2024]

El foment de la lectura entre 2020 i 2024 ha estat un esforç col·lectiu que ha involucrat el govern, ONG, comunitats locals i col·laboradors internacionals. Malgrat els límits, s'han aconseguit avenços importants en l'augment de l'accés a materials de lectura i en la promoció de l'hàbit de la lectura entre els infants i joves cambodjans.

Un dels principals reptes continua sent la desigualtat en l'accés als recursos de lectura entre zones urbanes i rurals i entre regions. Moltes iniciatives se centren específicament en superar aquestes barreres mitjançant programes mòbils i comunitaris.

2.4. Desenvolupament rural i educació

En aquest context, les grans zones rurals de Cambodja enfronten desafiaments específics pel que fa a l'accés a l'educació i els recursos de foment de la lectura. La manca d'infraestructures adequades, la distància a les escoles i la necessitat de suport a les tasques del camp poden dificultar l'assistència regular dels alumnes. A més, moltes escoles rurals tenen recursos limitats, amb escassetat de llibres, materials didàctics i mestres qualificats, fet que impacta negativament en la qualitat de l'educació que poden oferir.

2. Casa en una zona rural (Província de Battambang 2023). Fotografia MCD

2.5. Foment de la lectura a Cambodja

El foment de la lectura a Cambodja va esdevenir un programa en si mateix. Entre 2020 i 2024 va créixer a través de diverses iniciatives i programes del govern, organitzacions no governamentals i institucions educatives.

El *Ministry of Education, Youth, and Sport* (MoEYS) de Cambodja ha posat en pràctica programes per millorar les habilitats lectores a les escoles primàries i secundàries. Això inclou la revisió dels plans d'estudi per assegurar que la lectura es fomenta des de les primeres etapes educatives. Igualment ha col·laborat amb organitzacions internacionals per distribuir llibres i altres materials de lectura a les escoles de zones rurals i també a les urbanes. Aquestes iniciatives volen garantir que tots els alumnes tinguin accés a llibres i materials adequats al seu nivell educatiu.

Com dèiem, diverses Organitzacions No Governamentals (ONG) treballen en col·laboració amb el govern per millorar l'educació i sobretot la lectoescriptura entre els més petits.

Entre altres, destaquem [Room to Read](#),⁷ que treballa a Cambodja amb l'objectiu fomentar l'hàbit lector entre els infants. Han muntat biblioteques escolars, distribuït llibres i format mestres en mètodes de foment de la lectura.

How to read to children: Why training teachers matters

April 22, 2024

📌 Educator training and coaching, Cambodia

3. Programa de Room to read a Cambodja 2024

⁷ Room to read. <https://www.roomtoread.org/the-latest/?category=Educator-training-and-coaching> [Consulta: 22/8/24]

Sipar,⁸ és una altra ONG activa a Cambodja que també se centra en el foment de la lectura. Ho fa a través de biblioteques mòbils, programes de lectura per a infants i la formació de personal educatiu. També han establert biblioteques comunitàries per facilitar l'accés a la lectura a zones rurals.

4. Objectiu de l'Associació Sipar

Altres organitzacions que han muntat biblioteques comunitàries i mòbils per arribar a comunitats amb accés limitat a recursos, i organitzen activitats per fomentar l'interès per la lectura. Un exemple molt dinàmic és el de Phare Ponleu Selpak, a Battambang.⁹

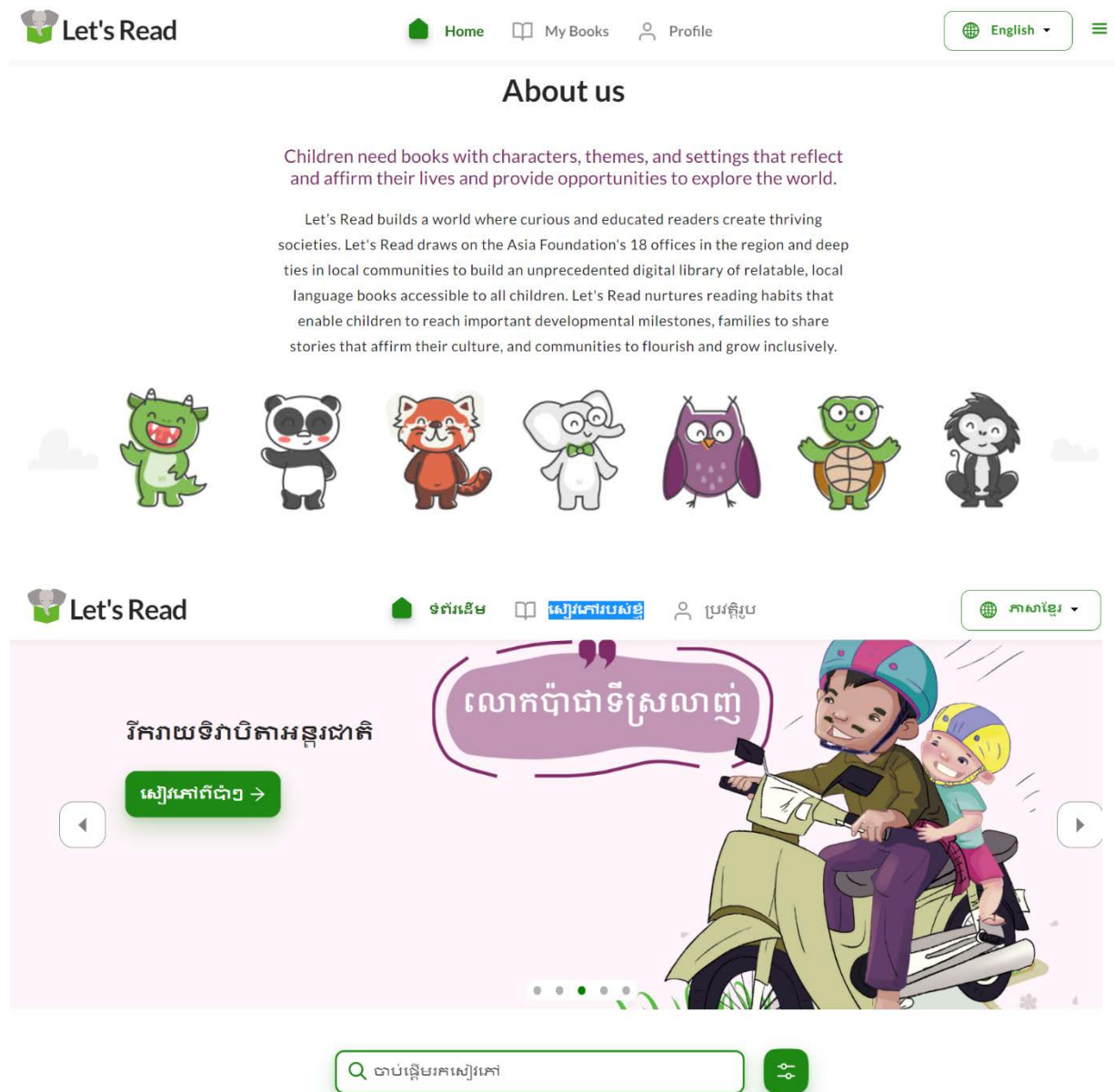

5. La biblioteca mòbil porta, art, llibres i alegria a les comunitats de Battambang

⁸ Association Sipar. <https://sipar.org/> [Consulta: 1/8/24]

⁹ Phare Ponleu Selpak <https://phareps.org/2023/08/30/mobile-library-battambang-cambodia/> [Consulta: 1/8/24]

Amb l'augment de l'ús de tecnologia, tot i que molt limitat especialment en zones rurals, s'han desenvolupat aplicacions i plataformes digitals que ofereixen accés a llibres electrònics i materials de lectura en format digital. Per exemple, *Let's Read!*¹⁰ és una plataforma que ofereix llibres gratuïts en línia en diversos idiomes, incloent-hi el khmer. És accessible a través de dispositius mòbils i ordinadors.

6. Let's Read

¹⁰ Let's read! <https://www.letsreadasia.org/> [Consulta: 1/8/24]

El Suport d'organitzacions Internacionals com la [UNESCO](#)¹¹ i [UNICEF](#)¹² han proporcionat suport tècnic i financer per a programes de foment de la lectura. Inclouent la formació de mestres, la distribució de materials educatius i la implementació de programes d'alfabetització.

7. Unesco, Cambodja

8. Unicef Cambodia, Education

¹¹ Unesco Cambodia: <https://www.unesco.org/en/countries/kh> [Consulta: 1/8/24]

¹² Unicef Cambodia: <https://www.unicef.org/cambodia/education> [Consulta: 1/8/24]

3. Projecte Obrum, de Karuna Battambang

3.1. Objectius de Karuna Battambang

Karuna Battambang¹³ és una ONG que té com a objectiu principal proporcionar suport a les comunitats vulnerables de la província de Battambang, especialment en àrees com l'educació, la salut (tallers de formació en higiene i salut, a més de proporcionar serveis mèdics bàsics a les comunitats rurals), l'alimentació i el desenvolupament comunitari (desenvolupar projectes d'autosuficiència, com la creació de cooperatives agrícoles i activitats de suport a l'emprenedoria local¹⁴), i l'educació i el foment de la lectura.

3.2. Educació i foment de la lectura: projectes i activitats

El Projecte Obrum¹⁵ s'integra amb la resta de projectes de l'entitat i té com a objectiu promoure el dret de tots els infants a una educació bàsica i de qualitat.

ofereixen educació a sis districtes remots de la província de Battambang. Totes les escoles segueixen els plans d'estudis del govern i, en molts casos, els professors del govern són els que hi treballen, com a base de la col·laboració permanent amb el Ministeri d'Educació.

¹³ <https://youtu.be/QNOaLD17rLo>

¹⁴ Exemple: els agricultors de Karuna Battambang practiquen l'agricultura sostenible i l'enfocament ABCD. Pràctica sistemàtica de la intensificació de l'arròs de 83 agricultors en el desenvolupament comunitari sostenible de l'organització Karuna Battambang. <https://youtu.be/ih6BaKVlfw> [Consulta: 1/8/24]

¹⁵ "Obrum" significa "educació" en la llengua Khmer. Entitat: Karuna Battambang, An Aid Organization Registered in Cambodia. Registered NGO at the Ministry of Interior, Cambodia 2016. Karuna Battambang Obrum project <http://www.croap.org/Obrum-project.html> [Consulta: 1/8/24]

9. A classe en una escola rural, província de Battambang 2023. Fotografia MCD

Bàsicament construeixen i milloren infraestructures escolars per assegurar que les escoles siguin adequades i equipades per al seu propòsit educatiu. I donant suport als i a les mestres.¹⁶

3.3. Impacte i resultats dels projectes de Karuna Battambang

Els projectes de Karuna Battambang entre altres han tingut impacte en les comunitats rurals a Battambang,:

- Molts nens i nenes a les àrees rurals han pogut accedir a una millor educació gràcies a les escoles millorades i les biblioteques establertes.
- Les iniciatives de salut han ajudat a reduir les malalties comunes i han millorat les condicions de salut general a les comunitats beneficiàries.
- Els projectes de desenvolupament comunitari han ajudat a millorar les condicions econòmiques i socials de moltes famílies. El projecte segueix un enfocament participatiu des de la planificació fins a la realització de les activitats, ja que és fonamental comptar amb la participació de la

¹⁶ Video de promoció del projecte a la regió: Let's go to school". <https://youtu.be/PUR-9b9juDU> [Consulta: 1/8/24]

comunitat. A les zones allunyades on no hi ha escola, les famílies no són conscients de la importància de l'educació i no estan acostumades a escolaritzar els seus fills. En aquest sentit, cal fer un ampli treball de sensibilització amb les famílies abans d'implicar-se en una zona.

Un exemple en aquest sentit és el projecte Anatha, que es dedica a facilitar i garantir l'escolarització de prop de 400 infants i joves de 5 a 20 anys a província de Battambang fins que acabin la seva formació escolar. Ofereix assistència a les seves famílies en forma de lliuraments d'arròs, material escolar, higiene i altres, i també beques. A més, fa un seguiment del progrés de l'alumne, tant a la família com a l'escola, mitjançant visites als seus domicilis i centres educatius.¹⁷

3.4. El programa de foment de la lectura d'Obrum

El Programa de Foment de la Lectura d'Obrum es va iniciar a principis de juny de 2021, mesos després de la crisi sanitària de la COVID, començant amb tres escoles i 81 estudiants: les escoles primàries Pheas, Phnom Kpos i Arunreaksmey. Després dels tres primers mesos d'implementació, es va observar una notable millora i una participació molt positiva. Gràcies a aquest èxit, el programa es va expandir a un total de deu escoles. La intenció és continuar ampliant la iniciativa també a escoles estatals que no estan gestionades per Obrum.

El 2022 a principis de curs es va ampliar el projecte a cinc escoles de primària més, fins a 10 escoles amb 274 alumnes: Pheas, Phnomkpos, Kbalakrobey, Odermchrey, Ondongkantuoth, Olaok, Otanhean, Kompovstew, Arunreaksmey, Chhokroka. Durant l'any 2023-2024 s'han incorporat més alumnes i escoles, arribant als 1600 alumnes (55% de nenes i 45% de nens).

¹⁷ Anatha Project <http://www.croap.org/anatha-project.html> [consulta 1/8/24]

10. Infants amb contes bilingües anglès/khmer de la Biblioteca, Escola rural, província de Battambang. Fotografia MCD

El projecte de Foment de la lectura d'Orbrum treballa amb els objectius principals, que s'esmenten al Manifest de la Biblioteca Pública de la IFLA:¹⁸

- “- de crear i consolidar hàbits de lectura en els infants des dels primers anys fins a l'adultesa;
- de donar suport i participar en programes i activitats d'alfabetització per desenvolupar habilitats de lectura i escriptura, i facilitar el desenvolupament de l'alfabetització mediàtica i informacional i de les habilitats digitals per a persones de tots els grups etaris, per tal de contribuir a una societat informada i democràtica; (...)

Tota la tasca de Karuna Battambang té present l'objectiu 10 de l'Agenda 2030 que demana reduir les desigualtats i garantir que ningú es quedi enrere, i en aquest mateix sentit, l'objectiu 5 d'igualtat de gènere. I pel que fa a l'educació, l'objectiu 4, que és garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de tota la vida per a tothom. "En la mateixa línia, en aquest objectiu s'afirma que "l'educació permet la mobilitat socioeconòmica ascendent i és clau per escapar-se de la pobresa." ("Cooperació internacional: I si seguim amb la utopia?") Tot i això,

¹⁸ Manifest de la Biblioteca Pública de l'IFLA. UNESCO 2022. <https://cobdc.org/nou-manifest-ifla-unesco-sobre-biblioteques-publicues-2022/> [26/01/2024]

milions de nens segueixen sense anar a l'escola, i no tots els que hi assisteixen estan aprenent. Més de la meitat de tots els nens i adolescents a tot el món no compleixen amb els estàndards mínims de competència en lectura i matemàtiques.”¹⁹

El projecte funciona en xarxa, amb un equip de suport que treballa en els diversos centres. Aquest equip que es forma en tècniques de foment de la lectura i d'acompanyament de la tasca dels mestres a l'aula. L'acompanyament es fa a través de tallers centrats en la millora de les habilitats lectores per al professorat. La idea és anar ampliant iniciatives a l'entorn de la lectura en khmer a diverses escoles. I ja s'han començat a integrar programes de lectura en anglès al pla d'estudis per reforçar el domini d'aquesta llengua des de ben d'hora.

adequats per a la lectura, amb mobiliari com prestatgeries i taules. S'ha adquirit una col·lecció diversa de llibres per a enriquir les biblioteques de les escoles que ja en tenen i per establir-ne de noves.

11. Biblioteca en una escola rural, província de Battambang. Fotografia MCD

Es duen a terme diverses estratègies per fer la lectura més atractiva i emfasitzar la seva importància en el recorregut educatiu, amb activitats per estimular l'interès i millorar les seves habilitats de comprensió lectora.

¹⁹ Agenda 2030. Objectius de Desenvolupament Sostenible. <https://educacio.gencat.cat/ca/departament/linies-estrategiques/ods/els-17-ods/index.html> [Consulta 1/8/24]

A la pràctica, amb els llibres de contes a l'aula, es fa els alumnes llegeixin en veu alta: s'escolta, es corregeixen les paraules mal interpretades, i s'ajuda a dir i utilitzar paraules que mai han trobat i que no coneixien.

Per motivar encara més els alumnes se'ls proposen uns reptes lectors. Amb els directors o directores dels deu centres directament gestionats per Obrum s'organitzen visites bimensuals als centres.

De cara a donar valor a la lectura per a l'educació, augmentar les ganes de llegir i la millora del vocabulari, també es fan unes proves de seguiment cada tres mesos. La prova, de comprensió lectora, es basa en la lectura de llibres adaptats a cada nivell, a partir de la qual han de respondre un qüestionari també adaptat a cada nivell classe.

Aquestes proves comporten alguns premis per fomentar la participació activa als reptes lectors. Els premis s'atorguen als tres millors alumnes de cada grup classe. Es donen tres cops l'any es premia els millors alumnes avaluant la millora lectora dels alumnes. El dia de l'entrega de premis hi participen, a part del professorat i els alumnes, les autoritats locals.

A banda, un cop l'any es du a terme el programa *Summer Camp*. És un camp d'estiu per a promoure el gust per la lectura de manera lúdica.

Donada la manca de personal especialitzat, Obrum també fa tallers i sessions de formació per als mestres, especialment en tècniques de foment de la lectura. A més de la formació, els proporcionen materials didàctics per ajudar-los a integrar la lectura en el les seves classes diàries. També aporten recursos educatius i materials didàctics addicionals per enriquir l'experiència d'aprenentatge a les escoles participants.

3.5. Impacte de les activitats i reptes

Les activitats d'Obrum han mostrat un impacte positiu en la millora de les habilitats lectores dels alumnes i en l'enriquiment de l'experiència educativa a la província de Battambang. Ara bé, hi ha molts reptes encara en aquestes primeres fases de treball a les zones rurals com la província, a l'hora de posar en pràctica i gestionar els programes educatius i de foment de la lectura.

Moltes escoles en zones rurals solen tenir una infraestructura limitada o en mal estat, la qual cosa dificulta la creació d'espais adequats per a biblioteques i activitats de lectura. Hi ha sovint una manca de llibres i materials educatius actualitzats.

Les zones rurals poden ser difícils d'accedir, amb carreteres i camins en mal estat. Això pot complicar el transport de materials i el desplaçament de personal.²⁰

Els mestres a les zones rurals poden no tenir accés a formació professional contínua o recursos per millorar les seves tècniques d'ensenyament de la lectura. A més, la manca de motivació també afecta la qualitat de l'ensenyament i, especialment, el foment de la lectura.

Les comunitats rurals s'enfronten a nivells elevats de pobresa, la qual cosa afecta la possibilitat de les famílies de mantenir l'educació dels seus fills i limita la seva participació en les activitats educatives. Les necessitats econòmiques més urgents redueixen la importància de l'educació, amb famílies que prioritzen la feina o altres activitats sobre l'ensenyament i la lectura, especialment si hi ha una manca d'educació prèvia sobre la importància de la lectura.

Per altra banda, Cambodja és culturalment diversa. Les activitats educatives han de ser sensibles a les pràctiques i creences culturals locals, cosa requereix una adaptació especial dels programes. Al mateix temps la manca de traduccions a la llengua Khmer d'obres de literatures estrangeres, ja sigui de països veïns o bé de la dita "literatura universal", fa més necessari l'ensenyament de la llengua anglesa com a llengua d'ampliació de coneixements a partir de la secundària.

Assegurar el finançament continu per a la creació i el manteniment de les biblioteques, així com per a les activitats de lectura, és un repte constant. La sostenibilitat financera pot ser un problema a llarg termini. Aquesta manca de recursos suficients també fa difícil de mesurar l'impacte dels programes i garantir que s'ajustin a les necessitats canviants de les comunitats.

²⁰ Exemple: visita tècnica a una escola del projecte: <https://youtu.be/lkWgiEXq0ZE> [consulta 1/8/24]

12. Arrossar.

13. Assecant i preparant l'arròs per a la venda en sacs estandarditzats (2023). Fotografia MCD

4. Conclusió

Cambodja és un país que en el darrers vint anys ha anat avançant molt ràpidament cap a un desenvolupament econòmic, sobretot al voltant de la capital i els centres turístics, la resta de les províncies del país van avançant des d'una situació força més precària. La millora tecnològica en el cultiu de l'arròs i també d'altres productes de la terra (fruites i verdures diverses), estan fent que aquestes regions principalment rurals vagin avançant. Però, els serveis públics (educació, salut, etc.) no existeixen o són molt deficientes. El professorat cobra molt i a cops no cobra. La seva desmotivació repercuteix directament en els alumnes.

Al darrere de tots aquests esforços, hi ha la voluntat d'arribar al món rural, a tots aquests infants que viuen enmig dels camps d'arròs, sense massa contacte amb el món exterior, per dotar-los de la lectura com a eina principal que els pot obrir la curiositat i les ganes d'aprendre (ja sigui sobre el seu entorn, com del món més enllà). També una eina que els ajudarà en el futur a saber-se informar i defensar els seus drets.

Els reptes principals són millorar la formació del professorat i tècnics en foment lector, així com aconseguir el finançament regular a mantenir el projecte.

Per tant, fomentar l'hàbit lector, millorar la capacitat lectora, i fent-ho en aquests entorns, és un cop més una manera de fer justícia i de treballar per un món on tothom té dret a viure i desenvolupar-se com a persona.

Creiem que compartir el coneixement i l'experiència dels nostres professionals en aquests països i entorns és un guany per a tothom: poblacions ateses, i totes les persones que hi col·laboren treballant o de manera voluntària.²¹

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Agenda 2030. Objectius de Desenvolupament Sostenible.

<https://educacio.gencat.cat/ca/departament/linies-estrategiques/ods/els-17-ods/index.html>

²¹ Contacte per a més informació i per a col·laborar: Mariona Chavarria marionachd@hotmail.com

Chhy Sothy. "The impact of the COVID-19 pandemic on education in Cambodia." *British Journal of Education*. Vol.9, Issue 1, pp.13-19, 2020. <https://www.eajournals.org/wp-content/uploads/The-Impact-of-the-COVID-19-Pandemic-on-Education-in-Cambodia.pdf>. [Consulta: 20/08/2024]

Corrado, Riccardo Corrado; Tungjan, Patchanee. "How Digital Tech Can Help Fix Cambodia's Broken Education and Healthcare Systems", A: Konrad Adenauer Stiftung. Foundation Office Cambodia. (8 gener 2020)
<https://www.kas.de/documents/264850/7993338/How+Digital+Tech+Can+Help+Fix+Cambodia%27s+Broken+Education+and+Healthcare+Systems.pdf/65813712-be98-7c1a-ac57-95282efba41b?version=1.0&t=1586405595697> [Consulta: 20/08/2024]

Directrius IFLA per a la biblioteca escolar (2a edició revisada). Barcelona: COBDC, 2018.
https://cobdc.org/wp-content/uploads/directrius_ifla_biblio_escolar_web.pdf [Consulta: 20/08/2024]

Manifest de la Biblioteca Pública de l'IFLA. UNESCO 2022. <https://cobdc.org/nou-manifest-ifla-unesco-sobre-biblioteques-publicues-2022/> [26/01/2024]

"New research confirms Cambodian children experienced extensive "learning loss" during COVID-19, requiring increased investment in education" (5 abril 2022). <https://www.unicef.org/cambodia/press-releases/new-research-confirms-cambodian-children-experienced-extensive-learning-loss-during> [Consulta: 01/08/2024]

Phillips, Georgia. "A School Library Service declaration." A: *The Hub, Australia, national campaign to promote quality school libraries in Australia*. 2011. <http://www.gopetition.com/petitions/school-library-service-declaration.html> [Consulta: 20/08/2024]

Shonhe, Liah, "A Consolidation of Challenges Faced by School Libraries in Developing Countries" *Library Philosophy and Practice*. 2467.(2019). p. 6-7.
<https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/2467> [Consulta: 20/08/2024]

"Why Do School Libraries Matter?" A: Scool Libraries Association. <https://tuit.cat/8l4B0>, <https://www.sla.org.uk/> [Consulta: 20/08/2024]

WEBS

Association Sipar. <https://sipar.org/> [Consulta: 1/8/24]

Karuna Battambang Obrum project <http://www.croap.org/Obrum-project.html> [Consulta: 1/8/24]

Let's read! <https://www.letsreadasia.org/> [Consulta: 1/8/24]

Obrum Education program <http://www.croap.org/Obrum-project.html> [Consulta: 1/8/24]

Phare Ponleu Selpak <https://phareps.org/2023/08/30/mobile-library-battambang-cambodia/>
[Consulta: 1/8/24]

Room to read. <https://www.roomtoread.org/> [Consulta: 1/8/24]

Unesco Cambodia: <https://www.unesco.org/en/countries/kh>

Unicef Cambodia: <https://www.unicef.org/cambodia/education> [Consulta: 1/8/24]